

OPONENTSKÝ POSUDEK (RIGORÓZNÍ PRÁCE)

Jméno rigorózanta:	Mgr. Kristýna Štroblová
Téma práce:	Ochrana slabší strany v soukromém právu
Rozsah práce:	122 stran vlastního textu (dle prohlášení autorky 342 057 znaků včetně mezer, tj. 190 NS)
Datum odevzdání práce:	01. března 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma sice není nové, nýbrž je aktuální. Ochrana slabší strany je v soukromém právu mnohovrstevným fenoménem (jak správně rigorózantka ve své práci postihla, srov. dále). Zvláště v posledních letech, resp. posledních dvou dekádách bylo toto téma silně akcentováno jak v České republice (v rámci diskurzu o rekodifikaci soukromého práva), tak v rámci evropské privatistické doktríny (zejm. další posilování ochrany spotřebitele). Autorčin záměr analýzy tohoto komplexního fenoménu konzistentní, syntetickou metodou je za daných okolností třeba hodnotit pozitivně.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda je schopna jejich náležitě aplikace v samostatné tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Z pohledu soukromoprávní doktríny jde sice o téma již zpracovávané, avšak zpravidla pouze dílčím způsobem. Autorka však chce postihnout problematiku ochrany slabší strany ve všech (resp. ve většině) jejích aspektů, což samo o sobě klade zvýšené nároky na úspěšné zpracování tohoto tématu. Vzhledem k množství otázek, které v takto široce pojatém tématu před autorkou vyvstanou, bude muset v práci osvědčit zvýšený smysl pro přísně logickou stavbu textu a vystavět tomu odpovídající systematické i formální členění práce tak, aby se v něm čtenář snadno orientoval. Autorka může čerpat ze značného množství pramenů, ať už učebnicového, komentářového či časopiseckého charakteru, jak domácí, tak zahraniční provenience. Autorka může rovněž pracovat s okruhem relevantní judikatury. Dlužno dodat, že mnohdy se názory doktríny na dané dílčí otázky liší a autorka se tak bude muset s těmito rozpory vypořádat – to rovněž zvyšuje náročnost zpracování tématu.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat ze standardní odborné literatury, jak učebnicové, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce rozdělena do tří kapitol (k nimž je nutno připočíst úvod a závěr). V úvodu vytyčuje autorka cíl práce, kterým je „*zhodnocení aktuální míry ochrany slabší strany v soukromém právu, porovnání stávající ochrany s tou předešlou, odhalení případných nedostatků, teoretických či praktických problémů v úpravě jednotlivých institutů na ochranu slabšího a na základě provedené analýzy konečně iniciování případně vhodné nápravy do budoucna.*“ Zároveň tento cíl rozvádí do dílčích otázek: „*Na jakých hodnotách, principech a zásadách je vybudován nový občanský zákoník? Zvolil zákonodárce z hlediska možnosti aplikace těchto zásad*

přístup pozitivistický či přirozenoprávní? Kdo je onou slabší stranou? Je třeba slabší stranu chránit a proč? Je úprava v zákoně č. 89/2012 Sb. více ochránářská než úprava v předešlém zákoně? Je za současného stavu slabší straně poskytnuta dostatečná ochrana? V čem tkví slabiny právní úpravy ochrany slabší strany v NOZ? Může být tato ochrana slabší stranou zneužita?“ Autorka má před sebou velmi ambiciózní cíl, při čemž z hlediska systematiky a formálního členění práce může při tomto množství dílčích otázek zarazit, že práce má pouhé tři kapitoly. Přesto lze zvolenou systematiku hodnotit vhodně. Autorka do tématu uvádí čtenáře obecně zaměřenou analýzou celkové hodnotové koncepce současného OZ. Avšak již po té následuje těžiště práce (kap. 2 a 3), při čemž nejprve se autorka zabývá ochranou slabší strany obecně (a v rámci závazkového práva), a po té se zabývá zvláštní ochranou některých specifických subjektů. Lze konstatovat, že takto zvolená systematika je vhodná, protože umožňuje autorce dále pokrýt jednotlivé dílčí otázky. Výše zmíněné množství dílčích otázek se pak odráží v tom, že se obě kapitoly formálně dělí na skutečně velké množství dílčích podkapitol. Jejich podrobný rozbor by byl nad rámec posudku, v obecnosti lze však konstatovat, že toto dílčí dělení je zvoleno vhodně, v souladu s cíli a celkovou koncepcí práce. Zároveň již toto dělení samo o sobě ukazuje, že čtenáři se do rukou dostává mimořádně hluboké a podrobné zpracování daného tématu.

Oponentské hodnocení: Systematika práce i formální členění zvolenému tématu i cílům, které si autorka vytyčila a zároveň odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu,

4. Vyjádření k práci

Jak bylo uvedeno již výše, čtenář již na základě prostudování obsahu pozná, že je mu předkládána práce, která zvolené téma zpracovává podrobně a do velké hloubky. To se při studiu textu práce jediné potvrzuje a jedná se o první klad celé práce. Je třeba vyzdvihnout komplexnost zpracování tématu (třebaže nejde o zpracování vyčerpávající, čehož si je autorka vědoma a sama na to v úvodu upozorňuje). Dalším kladem práce je, že i přes rozsáhlost tématu se autorce podařilo udržet jednotnou koncepci celé osnovy práce. Rovněž je třeba vyzdvihnout, že autorka neopomněla stranou ni relevantní judikaturu (srov. dále) a rovněž její práce s literárními zdroji je příkladná (nadprůměrná, srov. dále). Autorka konfrontuje proti sobě různé názory a sama k nim zaujímá stanoviska (např. s. 18, 36, 49, 74, 86, 97, 90, 92, 95, 96, 108, 111, 117, atd.). Pro veškeré její závěry sumarizované v závěru práce a pro doporučení *de lege ferenda* lze nalézt oporu v podrobném textu práce.

K práci lze však uvést také některé výtky. Na prvním místě je třeba autorce vytknout naprostou absenci práce se zahraničními zdroji. Je zřejmé, že autorka práci zacílila ryze směrem k vnitrostátnímu platnému a předchozímu právu a k jejich komparaci, avšak zcela pominula přinejmenším zahraniční (evropskou) literaturu k tomuto tématu. Zejména v první kapitole, kde analyzuje hodnotové základy současného OZ, mohla vykročit za hranice ČR (např. zmínit PECL, Common Frame of Reference atd.). Je zřejmé, že autorka se patrně obávala dalšího nabobtnání již tak značného rozsahu práce, nicméně pak nezbyvá, než konstatovat, že autorka neprokázala schopnost práce se zahraničními zdroji (srov. též seznam literatury). Dále autorce vytýkám, že na mnoha místech se v práci objevuje termín „nový občanský zákoník“ a související zkratka „NOZ“. Je občanský zákoník čtyři roky po nabytí účinnosti ještě „nový“ či nikoliv? K formální stránce je dále třeba poznamenat, že nebývá zvykem dílčí členění provedené na čtyři vnořené úrovně (kap. 3.3.5.1 apod.), nicméně vzhledem k množství dílčích otázek, které si autorka klade, to lze v této práci považovat za opodstatněné. Dále lze v práci místy narazit na překlepy (např. na s. 7 ve druhé citaci úhoz mezerníku navíc za tečkami značícími vypuštění textu; na téže straně a též jinde v práci nejednotné psaní dat – někde s mezerníkem za dnem a měsícem, jinde bez něj – správné je s mezerníkem). Jejich množství však není velké a nepůsobí na čtenáře celkově rušivě.

Práci hodnotím – i přes uvedené výtky – jako nadprůměrné zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod. Práce vyniká zejména podrobností a systematickostí postupu autorky. Domnívám se, že vytknuté nedostatky, z nichž nejzávažnější je absence práce se zahraniční literaturou, nesnižují hodnotu jinak solidně zpracované práce natolik, aby nebylo možno ji doporučit k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 19326 (!) stran, představující 498 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné. Na základě uvedeného dokumentu tedy nelze učinit závěr o tom, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i> .
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a je možno ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s cca 40 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, s výjimkou literatury zahraniční (již výše). To je dostačující vzhledem k požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky k práci jsou obsaženy již výše v textu.

6.2 Autorka dle svých jazykových možností zvolí některý ze standardních evropských kodexů (Rakousko, Německo, Francie, Itálie, Španělsko) a provede při obhajobě stručnou komparaci s českým OZ. Zaměří se na otázku, zda je v něm ochrana slabší strany zpracována v míře srovnatelné či zda je z pohledu autorky ochrana silnější či méně

intenzivní. To může demonstrovat na konkrétním speciálním subjektu, např. na nezl. dítěti či nájemci apod.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
---	--

V Praze dne 20. 04. 2018

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent rigorózní práce